

Jätehuoltoa koskevissa viranhaltijapäätöksissä noudatettavat ratkaisulinjat

Savo-Pielisen jätelautakunta 23.10.2025 § 20
8119/14.06/2025

Valmistelijat / lisätiedot:
Hanna Kisonen
puh. 044 718 5667
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

ympäristöpäällikkö Saija Pöntinen

Jätelautakunta hyväksyy esitetyt periaatteet sille, millaisia ratkaisulinjoja jätehuoltoviranomaisessa noudatetaan jätehuoltoa koskevissa viranhaltijapäätöksissä. Nämä periaatteet korvaavat aikaisemmin jätelautakunnassa käsitellyt ratkaisulinjat.

Viranhaltija voi käyttää ratkaisuissaan yksittäistapauksellista harkintaa huolehtien siitä, että kuntalaisia kohdellaan samanlaisissa tapauksissa samalla tavalla.

Päätös

Jätelautakunta hyväksyi yksimielisesti päätösesityksen.

Selostus

Savo-Pielisen jätelautakunta on siirtänyt sille jätelain ja kuntien tekemän sopimuksen mukaisesti kuuluvaa toimivaltaa toimintasäännöllä viranhaltijoille. Kuopion kaupungin kaupunkiympäristön palvelualueen toimintasäännön 14 §:n mukaisesti ympäristöpäällikkö tai suunnittelija päättää muun muassa jätemaksujen määrittämisestä ja ratkaisee tehdyt jätemaksumuistutukset, päättää jäteastian tyhjennysten pitkäaikaista keskeyttämisestä sekä tekee ratkaisut jätehuoltomääräyksistä poikkeamisesta useissa yksittäisiä asiakkaita koskevissa asioissa. Ympäristöpäällikkö tai suunnittelija ratkaisee myös saostus- ja umpisäiliölietteitä koskevat ilmoitukset ja hakemukset sekä tekee päätökset jätteenkuljetusalueisiin tehtävistä vähäisistä muutoksista.

Viranhaltijapäätökset tehdään jätelain ja kunnallisten jätehuoltomääräysten määrittelemissä rajoissa. Päätöksissä noudatetaan yhtenäisiä ratkaisulinjoja ja varmistetaan kuntalaisten tasapuolinen kohtelu. Jätelautakunta on päättänyt viranhaltijapäätöksissä noudatettavista ratkaisulinjoista edellisen kerran kokouksessaan 9.2.2023.

Uuden jätelautakunnan aloittaessa tuodaan ratkaisulinjojen kokonaisuus uudelleen jätelautakunnan päätettäväksi. Kunnalliset jätehuoltomääräykset ja jätelautakunnan toimintasääntö on uudistettu vuosina 2024 ja 2025, joten ratkaisulinjoja ja kirjauksia on tarkistettu nämä uudistukset huomioon ottaen.

Jätemaksut

Jätemaksun määrittämisen yleiset periaatteet

Jätelain nojalla kaikkien asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen on oltava kunnan järjestämän jätehuollon piirissä. Jätteet on luovutettava lain 41 §:n mukaisesti joko kiinteistöittäiseen jätteenkuljetukseen tai alueelliseen vastaanottopaikkaan. Jätelain 78 §:n mukaan kunnan on kannettava järjestämästään jätehuollosta ja siihen liittyvistä tehtävistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi jätemaksua, jonka jätteen haltija on 80 §:n mukaan velvollinen maksamaan.

Jätemaksut määrätään kunnan hyväksymän jätetaksan mukaisesti. Jätetaksan mukaan kiinteistöiltä laskutetaan aina asuinhuoneisto- ja vapaa-ajan asuntokohtainen perusmaksu. Lisäksi määrätään järjestetyn jätehuollon maksu jätehuollon järjestämistavan mukaisesti eli maksu jäteastian tyhjennyksistä, osuus kimppa-astian tyhjennyksistä taikka maksu aluekeräyspisteen tai korttelikeräyksen käytöstä.

Jos taksan mukaista jätemaksua on pidettävä kohtuuttoman suurena, voidaan maksua jätelain 81 §:n perusteella kohtuullistaa. Pääsääntönä on, ettei jätemaksun kohtuullistaminen ole Savo-Pielisen jätelautakunnan toiminta-alueella tarpeen, koska kiinteistön käyttötarkoitus ja syntyvä jätemäärä on otettu huomioon jätetaksan rakenteessa.

Jätemaksua on mahdollista kohtuullistaa rajatuin edellytyksin etukäteen ennen maksun määräämistä tai jälkikäteen tehdyn muistutuksen johdosta. Jätelain 82 §:n mukaan maksuvelvollisella on oikeus tehdä 14 päivän kuluessa laskun saapumisesta muistutus jätemaksun määräämisestä ja maksuunpanosta päättävälle kunnan viranomaiselle. Muistutuksen johdosta tehdään päätös, jolla maksu pysytetään ennallaan tai sitä kohtuullistetaan. Myöhässä tulleet muistutukset jätetään tutkimatta.

Jätemaksun kohtuullistaminen

Ympäristöministeriön Jätelakioppaassa (Ympäristöhallinnon ohjeita 5 | 2015) on linjattu, että jätemaksun perimättä jättäminen ei useinkaan ole mahdollista, koska kiinteistön haltijalla katsotaan olevan vastuu mm. jätehuollon infrastruktuurin rakentamisesta ja ylläpitämisestä aiheutuvista kustannuksista, vaikka kiinteistöllä olevissa rakennuksissa ei juurikaan oleskeltaisi ja tuotettaisi jätettä. Perusmaksu, jolla ylläpidetään jätehuollon palveluverkostoa, määrätään aina kaikille käytettävissä oleville kiinteistöille. Sen sijaan järjestetyn jätehuollon maksua, käytännössä aluekeräyspistemaksua, on mahdollista kohtuullistaa. Tällöin kiinteistön haltijalle määrätään vain taksan mukainen alhaisin perusmaksu.

Jätemaksun kohtuullistaminen on mahdollista, kun kiinteistön käyttö on kokonaan estynyt ja käytön esteistä on esitetty jätelautakunnalle luotettavana pidettävä selvitys. Hakijalta vaaditaan ulkopuolisen tahon antama lausunto tai muu todisteellinen selvitys niistä esteistä, joiden vuoksi kiinteistön haltija ei voi käyttää kiinteistöä lainkaan. Käytön este voi liittyä kiinteistön haltijaan (esim. laitoshoido) tai kiinteistöön (esim. kiinteistön heikko kunto ja remontointi).

Jätemaksun kohtuullistamispäätökset kiinteistön käytön esteiden vuoksi tehdään aina määräajaksi, sillä kiinteistöjen olosuhteissa voi tapahtua muutoksia, jotka vaikuttavat jätemaksun määrittämisen perusteisiin ja kiinteistöjen tilanne on tämän vuoksi tarvetta ottaa määräajoin uudelleen tarkasteluun. Määräaika kohtuullistamiselle on korkeintaan viisi vuotta ja saman tyyppisille tapauksille asetetaan aina saman pituinen määräaika.

Kiinteistön käytön esteiden lisäksi jätehuoltopalvelun huono saavutettavuus voi olla peruste aluekeräyspistemaksun kohtuullistamiselle. Jos aluekeräyspiste ei ole vaivattomasti saavutettavissa vapaa-ajan asunnon läheisyydessä tai vakituisen asunnon ja vapaa-ajan asunnon välisen matkan varrella, voidaan vapaa-ajan asunnon aluekeräyspistemaksu jättää toistaiseksi perimättä. Tällöin vaatimuksena on, että jätehuolto on järjestetty vakituksella asuinkiinteistöllä joko kiinteistökohtaisella jäteastialla tai jätekimpan kautta.

On huomattava, että jos kiinteistöllä on tehty jätehuoltomääräysten mukaisia kiinteistökohtaisen jäteastian tyhjennyksiä tai kiinteistö on yhteisen jäteastian eli kimpan käyttäjä tietyllä sovitulla maksuosuudella, maksut määrätään taksan mukaisesti. Jos siis asiakas ei ole ilmoittanut tarvittavista muutoksista jätehuoltomääräysten mukaisesti etukäteen, ei tällaisista palveluista määräytyviä maksuja jälkikäteen kohtuullisteta.

Jätemaksun poistaminen käyttökelvottomilta kiinteistöiltä

Jos kiinteistö on täysin käyttökelvoton tai muutoin kokonaan asumiseen tai vapaa-ajan asumiseen soveltumaton, ei kiinteistöä koske velvoite olla kunnallisen jätehuoltojärjestelmän piirissä ja jätemaksut voidaan poistaa kokonaan. Kiinteistön käyttökelvottomuudesta on esitettävä jätehuoltoviranomaiselle todisteellinen selvitys. Selvitys voi olla esimerkiksi kunnan rakennusvalvonnan tai muun riippumattoman asiantuntijan lausunto kiinteistön kunnosta taikka valokuvien täydennetty kuntoselvitys. Kun jätehuoltoviranomaiselle on toimitettu riittävät selvitykset, poistetaan kiinteistöltä viranhaltijapäätöksellä jätehuollon liittymisvelvoite eikä sille määrätä jätemaksuja.

Mikäli kiinteistölle, joka todetaan käyttökelvottomaksi, on jo määrätty jätemaksu ja kiinteistön haltija tekee maksusta muistutuksen jätelaissa säädetyssä määräajassa, määrätty maksu voidaan poistaa perusmaksun ja aluekeräyspistemaksun osalta kokonaan. Muutoin muutokset jätemaksussa huomioidaan taksan mukaisesti ilmoitusta seuraavan kuukauden alusta lähtien; perusmaksun osalta seuraavan vuoden alusta lähtien.

Jäteastiatyhjennysten keskeyttäminen

Kiinteistöittäinen jätteenkuljetus voidaan keskeyttää jätehuoltomääräysten 25 §:n mukaisesti määräajaksi käyttämättömällä asuinkiinteistöllä taikka kunnallisen hallinto- ja palvelutoiminnan kiinteistöillä. Näin saadaan joustoa tilanteeseen, jossa kiinteistö on jonkin ajanjakson ajan täysin käyttämätön eikä oman jäteastian tyhjennyksiä tarvita.

Korkeintaan kuuden kuukauden keskeytykset voidaan tehdä kunnallisen jäteyhtiön toimesta jätehuoltomääräysten mukaisesti. Tätä pidemmät, mutta kuitenkin korkeintaan vuoden kestävät keskeytykset astuvat voimaan ilmoituksella jätehuoltoviranomaiselle, kun keskeytyksen peruste on luotettavasti selvitetty. Jos keskeytystarve on yli vuoden mittainen, asia ratkaistaan viranhaltijapäätöksellä. Pitkäaikainen jäteastian tyhjennysten keskeyttäminen edellyttää, että kiinteistön käyttö on kokonaan estynyt ja käytön esteistä on esitetty jätelautakunnalle todisteellinen selvitys.

Jäteastian tyhjennykset keskeytetään viranhaltijapäätöksellä korkeintaan viiden vuoden määräajaksi kerrallaan. Määräajat pidetään yhtenäisinä jätemaksun kohtuullistamispäätöksissä käytettävien määräaikojen kanssa. Keskeytyksen määräajan jälkeen tyhjennykset jatkuvat automaattisesti aiemman tyhjennysrytmin mukaisina. Jos kiinteistöllä ei asuta vakituisesti, tyhjennykset jatkuvat vapaa-ajan asunnolta edellytettävän tyhjennysmäärän ja -rytmin mukaisesti. Jätehuoltoviranomainen voi evätä keskeytyksen, jos kiinteistön käytön esteille ei ole luotettavasti selvitettyjä perusteita.

Jätehuoltomääräysten mukaan vapaa-ajan asunnon sekajäteastian neljästä tyhjennyksestä on mahdollista keskeyttää korkeintaan kaksi tyhjennystä, jos kiinteistöllä ei oleskella lainkaan sinä aikana, kun keskeytys on voimassa. Jos vapaa-ajan kiinteistöllä on edellytykset sekajäteastian kahdeksan viikon tyhjennysvälille (syntyvä sekajättemäärä on vähäinen ja biojäte kompostoidaan), edellytetään sekajäteastian tyhjentämistä kaksi kertaa kesäaikaan. Näistä kahdesta tyhjennyskerrasta voi keskeyttää toisen, jos kiinteistöllä ei oleskella lainkaan sinä aikana, kun keskeytys on voimassa. Keskeytys on mahdollista tehdä ilmoittamalla asiasta Jätekuukoon.

Jäteastioiden tyhjennysvälit

Jätehuoltomääräysten 24 §:n mukaan kiinteistöittäisessä jätteenkuljetuksessa olevat jäteastiat on tyhjennettävä säännöllisesti niin, ettei jätteistä aiheudu haittoja. Jos biojäte laitetaan sekajätteen joukkoon, on jäteastia tyhjennettävä kesällä vähintään kahden viikon välein ja talvella vähintään neljän viikon välein. Jos biojätteet erilliskerätään tai kompostoidaan, voi tyhjennysväli olla neljä viikkoa ympäri vuoden.

Jäteastiakoko on suhteutettava syntyvään jätemäärään. Jos jätettä syntyy vain vähän, kiinteistöllä käytetään 140 tai 240 litran jäteastiaa. Jos biojätteet kompostoidaan tai erilliskerätään kiinteistöllä ja jätteet lajitellaan muutoinkin huolellisesti, voidaan tällainen jäteastia tyhjentää kiinteistöllä kahdeksan viikon välein.

Kahdeksan viikon tyhjennysväli on mahdollinen myös pienille, korkeintaan 240 litran sekajäteastiaa käyttäville kimpoilte, jos astiatilavuutta on kimppaosakkaille riittävästi. Poikkeamispäätöksellä kahdeksan viikon tyhjennysväli voidaan myöntää hakemuksesta sellaisillekin kimpoilte, joissa osakkaina on pieniä talouksia ja pidennetty tyhjennysväli on riittävä jätteiden huolellisen lajittelun ansiosta, vaikka osakasmäärän mukainen jätehuoltomääräyksissä asetettu vaatimus astiatilavuudelle ei täyty. Jos käytössä on 140 litran jäteastia, ei tyhjennysväli voi olla vakituisten

asuntojen kimpoilla suoraan määräysten nojalla kahdeksaa viikkoa. Samoin jos käytössä on 240 litran jäteastia ja vakituksia talouksia on kimpassa enemmän kuin kaksi, eivät jätehuoltomääräykset mahdollista kahdeksan viikon tyhjennysväliä. Jos kuitenkin kimpassa on käyttäjänä vain muutamia asukkaita ja kaikki kierrätettävät jätteet lajitellaan, on pidennetty tyhjennysväli mahdollista myöntää. Asiaa käsiteltäessä varmistetaan myös aina, ettei jätteitä käsitellä määräysten vastaisesti esimerkiksi polttamalla.

Pidennetyt kahdeksan viikon tyhjennysvälit myönnetään edellä mainittujen edellytysten täytyessä korkeintaan viiden vuoden määräajaksi. Näin voidaan tarkastella määräajoin, ovatko olosuhteet muuttuneet. Muilta osin jätehuoltomääräysten mukaisista tyhjennysväleistä ei lähtökohtaisesti myönnetä poikkeuksia, jotta harvat tyhjennysvälit eivät johda jätteiden epäasianmukaiseen käsittelyyn, kun jätteet eivät mahdukaan jäteastiaan. Pidempiä kuin kahdeksan viikon tyhjennysvälejä ei myönnetä, jotta jätteistä ei aiheudu haittoja. Jäteastian kokoa säätämällä nykyiset jätehuoltomääräysten tyhjennysvälit palvelevat edellä esitellyt poikkeamismahdollisuudet huomioon ottaen riittävästi erilaisten kiinteistöjen tarpeita.

Kierrätettävien jätteiden erilliskeräys

Jätehuoltomääräysten 15 §:ssä on säädetty kierrätettävien jätteiden erilliskeräysvelvoitteet asuinkiinteistöille. Taajamissa kaikilta vähintään 5 asuinhuoneiston kiinteistöiltä on erilliskerättävä biojäte, kartonki-, muovi- ja lasipakkaukset sekä metalli.

Jätehuoltomääräysten 29 §:n mukaan taajamien keräyspaikat, joissa käsin siirrettäviä jäteastioita on neljä kappaletta tai tätä enemmän, tulee sijoittaa jätekatokseen tai jäteastiasuojaan. Nykyiset jätekatokset voivat olla hyvin ahtaita, niin ettei niihin mahdu uusia jäteastioita, vaikka osa jäteastioista vaihdettaisiin aiempaa pienempiin. Katosten laajentaminen tai uusien katosten mahdollistaminen tonteille voi myös asettaa haasteita. Kierrätettävien jätteiden keräysvelvoitteista poikkeaminen on lähtökohtaisesti mahdollista silloin, jos jäteastiat eivät mahdu nykyiseen keräyspaikkaan, eikä kiinteistöllä ole piha-alueen ahtauden vuoksi tai muutoin pihan järjestelyihin liittyvien syiden vuoksi toteutettavissa sellaista toimivaa keräyspaikkaa, josta jäteauto voi käydä noutamassa jätteet. Tällöin voidaan katsoa jätelain 15 §:n mukaisesti, että erilliskeräysvelvoitteista voidaan poiketa, koska erilliskeräys ei ole teknisesti toteutettavissa.

Jos kierrätettävien jätteiden erilliskeräys ei ole järjestettävissä kiinteistölle tai sen järjestämiseen tarvitaan huomattavasti lisää aikaa keräyspaikan rakentamisen haasteellisuuden vuoksi, on kiinteistön haltijan haettava poikkeamista erilliskeräysvelvoitteiden noudattamisesta jätelautakunnalta. Hakemuksessa on selvitettävä, miksi keräys ei ole järjestettävissä kiinteistöllä jätehuoltomääräysten mukaisesti. Jos jäteastioita ei saa järjestettyä nykyiseen keräyspaikkaan, kiinteistön haltijan on esitettävä lähtökohtaisesti kunnan rakennusvalvonnan kannanotto siitä, ettei jätekatoksen laajentaminen tai uuden rakentaminen kiinteistölle ole mahdollista ottaen huomioon keräyspaikan sijoittamista koskevat vaatimukset.

Poikkeaminen myönnetään korkeintaan viiden vuoden määräajaksi, jotta kiinteistön olosuhteet tulevat määräajoin uudelleen tarkasteluun.

Jätteenkuljetusalueiden muutokset

Sekajätteen kiinteistöittäinen kuljetusalue

Sekajätteen kiinteistöittäisellä kuljetusalueella jätteiden keräys- ja kuljetusolosuhteet ovat tavanomaiset ja jäteauto liikennöi säännöllisesti niin, että kiinteistöjen sekajätteen jätehuolto voidaan järjestää aina kiinteistölle sijoitetulla jäteastialla. Kiinteistöittäiseen jätteenkuljetuksen alueeseen kuuluvat kaikki kuntien ylläpitämät taajamien kadut ja valtion ylläpitämät maantiet (ns. yleiset tiet). Lisäksi siihen kuuluvat jätelautakunnan päättämät hyväkuntoiset yksityistiet tietyin rajauksin. Sekajätteen kiinteistöittäinen kuljetusalue on määritelty ajantasaisesti sähköiseen karttapalveluun (www.jatelautakunta.fi/sekajate-kuljetusalue). Jos jäteastia poiketaan tyhjentämään tämän alueen ulkopuolelle, määräytyy hankalammista kuljetusolosuhteista poikkeamamaksu.

Viranhaltija päättää sekajätteen kuljetusalueeseen tehtävistä vähäisistä muutoksista. Vähäisillä muutoksilla tarkoitetaan yksittäisiä teitä tai korkeintaan muutaman yksityistien muodostamia kokonaisuuksia. Kuljetusalueen täydentämiselle voi tulla tarvetta esimerkiksi tiekunnan aloitteesta, kun tietä on parannettu. Toisaalta myös kunnalliselta jätelyhtiöltä voi tulla hakemus, jossa pyydetään hyväkuntoisen tien lisäämistä alueeseen tai huonokuntoiseksi todetun tien poistamista alueesta.

Viranhaltijapäätöksellä sekajätteen kiinteistöittäiseen kuljetusalueeseen voidaan lisätä yksityisteitä, jotka täyttävät seuraavat liittämisen edellytykset: tien varrella on riittävästi vakituista asumista tai tiivistä loma-asumista, tien kunto ja kunnossapito ovat hyvällä tasolla ympäri vuoden, tie kantaa jäteauton ympäri vuoden, tie on riittävän leveä tai vastaantuleville ajoneuvoilla on riittävät ohituspaikat, tie on profiililtaan jätteenkuljetuksiin sopiva (ei mittavia korkeuseroja tms.) ja tie on läpiajettava tai jäteautolle on riittävän laaja ja kantava kääntöpaikka.

Ennen yksityistien liittämistä sekajätteen kiinteistöittäiseen jätteenkuljetusalueeseen tiekunnalta pyydetään suostumus liittämislle.

Jätteenkuljetusalueeseen kuuluva tie voidaan poistaa alueesta, jos tulee esille, ettei se enää täytä niitä kriteerejä, jotka kuljetusalueelle on asetettu. Erityisesti sellaiset tiet, joilla jäteauto ei voi turvallisesti liikkua tien huonon kunnan tai puutteellisen kunnossapidon vuoksi, on tärkeää poistaa alueesta. Tiekuuntaa kuullaan ennen päätöksen tekemistä.

Kierrätettävien jätteiden kiinteistöittäinen kuljetusalue

Kierrätettävien jätteiden kiinteistöittäisellä kuljetusalueella kiinteistöt voivat ottaa tyhjennykseen jäteastian biojätteelle, kartonki-, muovi- ja lasipakkauksille sekä metallille. Kierrätettävien jätteiden kiinteistöittäiseen kuljetusalueeseen kuuluvat jätelautakunnan määrittelemissä taajamissa sijaitsevat kunnan ylläpitämät kadut ja tiet sekä keskeisimmät yksityistiet. Taajamiin on sisällytetty tiheimmin rakennetut,

lähtökohtaisesti asemakaavoitetut alueet ja muut hyvin tiheästi rakennetut alueet. Myös tiivis loma-asutus on otettu huomioon taajamien rajauksissa. Kuljetusalueeseen kuuluvat lisäksi jätelautakunnan päättämät taajamien väliset keskeiset tieyhteydet sekä päätiet tiiviisti rakennetuille keskeisille kyläalueille ja tiiviin loma-asutuksen alueiden keskeiset tiet.

Kierrätettävien jätteiden kuljetusalue on määritelty ajantasaisesti sähköiseen karttapalveluun (<http://www.jatelaautakunta.fi/kierratettava-jate-kuljetusalue>).

Viranhaltija päättää kierrätettävien jätteiden kuljetusalueeseen tehtävistä vähäisistä muutoksista. Vähäisillä muutoksilla tarkoitetaan yksittäisiä teitä tai korkeintaan muutaman tien muodostamia kokonaisuuksia. Kuljetusalueen täydentämiselle voi tulla tarvetta esimerkiksi silloin, kun asuinrakentaminen laajenee tai täydentyy jollakin alueella.

Viranhaltijapäätöksellä kierrätettävien jätteiden kiinteistöittäiseen kuljetusalueeseen voidaan lisätä teitä, jotka täyttävät seuraavat liittämisen edellytykset: tie kuuluu sekajätteen kiinteistöittäiseen kuljetusalueeseen eli täyttää sekajätteen kiinteistöittäisen kuljetusalueen tielle asetetut vaatimukset, tien varrella on taajaan rakennettua vakituista asumista tai tiivistä loma-asumista eikä tielle ei tule merkittävää poikkeamaa jätelautakunnan hyväksymältä kierrätettävien jätteiden kuljetusalueelta.

Ennen yksityistien liittämistä kierrätettävien jätteiden kiinteistöittäiseen kuljetusalueeseen tiekunnalta pyydetään suostumus liittämiseen.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden jätehuolto

Jätehuoltomääräysten 36 §:ssä edellytetään, että saostussäiliöistä, laitepuhdistamojen lietetiloista ja muista vastaavista säiliöistä jätevesiliete on poistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Mikäli kyseessä on 1-2 henkilön vakituinen asuinkiinteistö tai vapaa-ajan kiinteistö, saostussäiliöistä ja niitä vastaavista säiliöistä jätevesiliete on poistettava vähintään kahden vuoden välein. Vähimmäistyhjennysvälit on asetettu jätevesijärjestelmien häiriöttömän toiminnan varmistamiseksi sekä ehkäisemään ympäristölle ja terveydelle aiheutuvaa haittaa.

Umpisäiliöt on tyhjennettävä tarvittaessa viimeistään niiden täytyttyä, kuitenkin vähintään viiden vuoden välein. Saostussäiliön tai vastaavan säiliön tyhjentäminen tarpeen mukaan on mahdollista, kun säiliöön ohjataan pelkästään harmaita jätevesiä.

Koska jätehuoltomääräyksissä on otettu huomioon eri kiinteistöillä syntyvät erilaiset jätevesilietemäärät, ei määräysten mukaisista saostussäiliöiden tai vastaavien säiliöiden tyhjennysvälielvoitteista myönnetä lähtökohtaisesti poikkeuksia. Sellaisessa tilanteessa, jossa kiinteistö on kokonaan käyttämätön ja jätevesilietteitä ei synny, ei tyhjennyksiäkään tarvita. Poikkeamista ei ole tarvetta hakea, vaan pelkkä ilmoitus jätehuoltoviranomaiselle tai kunnalliselle jäteyhtiölle asiasta riittää.

Laitepuhdistamoiden jätevesilietteiden tyhjennysväleihin voidaan hakemuksesta myöntää jätehuoltomääräyksistä poikkeava tyhjennysväli, jos hakemuksessa osoitetaan, että harvempi tyhjennysväli on laitepuhdistamon suunnittelijan tai valmistajan antamien ohjeiden mukainen ja turvaa laitepuhdistamon asianmukaisen toiminnan. Poikkeaminen voidaan myöntää määrääjäksi yksittäistapauksissa perustelluista syistä ottaen huomioon kiinteistön veden käyttö sekä jätevesien käsittelyjärjestelmä ja sen toiminta. Jätehuoltoviranomaiselle on annettava pyydettäessä selvitys laitepuhdistamon käyttö- ja huolto-ohjeista ja niiden mukaisesti tehdyistä huoltotoimenpiteistä, jotta se voi varmistaa toiminnan asianmukaisuuden.

Jätevesilietteiden tyhjennykset hoitavat yksityiset kuljetusyritykset, jotka kuljettavat lietteet kunnallisille jätevedenpuhdistamoille. Vaihtoehtoisesti on mahdollista jätevesilietteiden omatoiminen käsittely kiinteistöllä jätehuoltomääräysten 38 §:ssä säädetyn edellytyksin. Omatoiminen käsittely on jätehuoltomääräysten mukaisesti sallittua, jos jätevesiliete käsitellään ennen peltolevitystä hygieeniseltä laadultaan haitattomaksi kalkkistabiloimalla tai muulla vastaavalla menetelmällä. Käsiteltyä jätevesilietettä saa levittää vain lannoitustarkoituksessa viljelyksessä olevalle, omassa hallinnassa olevalle pellolle haja-asutusalueilla. Pohjavesialueille jätevesilietettä ei saa kuitenkaan levittää.

Jätevesilietteiden omatoimisesta käsittelystä on tehtävä jätehuoltoviranomaiselle ilmoitus. Ilmoituksen pohjalta jätehuoltoviranomainen tarkistaa hygienisoidaanko jätevesiliete ennen peltolevitystä asianmukaisesti ja levitetäänkö liete sopivalla kalustolla sellaiselle kiinteistön haltijan hallinnasta tai käytössä olevalle pellolle, joka on viljelykäytössä. Viljelykäytön on oltava jätevesilietteiden levitykselle sopivaa ja peltopinta-alaa on oltava riittävästi. Siksi useimmiten kyseeseen tulee aktiiviviljelijä. Ilmoitukset käydään läpi yhteistyössä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa. Tämän jälkeen jätehuoltoviranomainen ilmoittaa kirjeitse kiinteistön haltijalle, onko käsittely määräysten mukaista ja hyväksytäänkö ilmoitus. Muutoksenhakukelpoista viranhaltijapäätöstä ei tässä vaiheessa tehdä, mutta kiinteistön haltijalle annetaan mahdollisuus tehdä poikkeamishakemus jätehuoltomääräyksistä, jolloin asia otetaan ratkaistavaksi päätöksellä.

Lähtökohtaisesti määräysten mukaisista velvoitteista jätevesilietteiden tyhjentämiseen ja omatoimiseen käsittelyyn liittyen ei myönnetä poikkeamisia, sillä jätevesilietteiden jätehuollon järjestäminen määräysten vastaisesti voi aiheuttaa ympäristöön haittoja. Jos kuitenkin kiinteistön haltija voi osoittaa, että jätehuollon asianmukaisuudesta ja ympäristöhaittojen ehkäisemisestä voidaan huolehtia kiinteistöllä jätevesilietteitä tyhjennettäessä, käsiteltäessä ja levitettäessä sellaisella tavalla, jota ei ole otettu määräyksissä huomioon, on poikkeaminen mahdollista myöntää.

Muu poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Viranhaltijan ratkaisuvaltaan kuuluu poikkeamisen myöntäminen jätehuoltomääräyksistä myös silloin, kun poikkeaminen koskee jätteiden omatoimista käsittelyä, jäteastioita, keräyspaikkaa tai usean kiinteistön yhteisen jäteastian käyttöä.

Koska jätehuoltomääräysten noudattamisella varmistetaan, että jätehuolto on toimivaa, eikä siitä aiheudu haittaa terveydelle tai ympäristölle, on määräyksistä poikkeamiselle vain harvoin perusteita. Jos kuitenkin kiinteistön haltija osoittaa, että poikkeaminen on tarpeen jätehuollon tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi kiinteistöllä esimerkiksi sen erityisolosuhteiden vuoksi, ja voidaan arvioida, ettei poikkeaminen aiheuta haittaa kunnalliselle jätehuoltojärjestelmälle, terveydelle tai ympäristölle taikka vaaranna jätteenkuljettajan, palvelun käyttäjän tai muiden henkilöiden turvallisuutta, voidaan erityisen syyn katsoa olevan olemassa.

Muutoksenhakuoikeus viranhaltijan päätökseen

Savo-Pielisen jätelautakunnan ympäristöpäällikön ja suunnittelijan jätemaksupäätöksiin sekä jätehuoltovelvoitteen poistamista ja jätehuoltomääräyksistä poikkeamista koskeviin päätöksiin haetaan muutosta valittamalla Itä-Suomen hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Päätösten tiedoksianto jätelautakunnalle

Ympäristöpäällikön ja suunnittelijan päätökset annetaan tiedoksi jätelautakunnalle kokousten yhteydessä. Viranhaltijapäätökset tehdään jätelautakunnassa sovittujen ratkaisulinjojen mukaisesti ja linjaukset tuodaan tarvittaessa jätelautakunnan tarkistettaviksi.

Toimivallan peruste

Kuntien sopimus Savo-Pielisen jätelautakunnasta
Kuopion kaupungin hallintosääntö 30 §

Vaikutusten arviointi

Yhtenäiset jätelautakunnassa päätetyt viranhaltijapäätösten ratkaisulinjat turvaavat kuntalaisten yhdenvertaisen aseman. Avoimesti määritellyt periaatteet tehtäville päätöksille myös lisäävät päätöksenteon läpinäkyvyyttä ja luottamusta viranomais toimintaan. Viranhaltijalla säilyy mahdollisuus yksittäistapaukselliseen harkintaan, mutta samalla edellytetään, että samanlaisissa tapauksissa toimitaan samalla tavalla. Tämä mahdollistaa kunkin tapauksen erityispiirteiden huomioon ottamisen, mutta perusteettomia poikkeamia ratkaisulinjoihin ei tehdä.

Jätehuoltomääräyksistä poikkeamiselle on määritetty ratkaisulinjoissa tiukat vaatimukset ympäristö- ja terveyshaittojen ehkäisemiseksi. Poikkeuksia myönnetään vain perustelluista syistä ja määrääjäksi, millä turvataan jätteiden asianmukainen käsittely. Yhtenäisillä periaatteilla poikkeamiselle ehkäistään jätehuollosta ympäristölle aiheutuvia haittoja.